

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено

Рішенням вченої ради

Навчально-наукового центру гуманітарної
освіти (ННЦГО)

прот. №_1 від 31 серпня 2020 р.

Рекомендовано

на засіданні кафедри

історії та мовознавства
прот. №_____ 20_____ р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

II семестр 2020-2021 навчального року

освітній рівень перший (бакалавр)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша -
англійська

освітня програма переклад та англійська мова і література (ПАМіЛ)

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор:

Колесник Костянтин Едуардович (кандидат історичних наук, доцент),
Контакти: +38 (057) 730-10-41, e-mail: nncgo@ukr.net kolesnik@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: пн, вт з 12-00 до 15-00

Розміщення кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 3 корпус, 3 поверх, ауд. 323

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Харків 2020

Політична свідомість стала невід'ємним складником світогляду сучасної людини, особливо коли в світі тривають неоднозначні процеси одночасної глобалізації та регіоналізації. Політологія спрямована на формування комплексних знань студента про політику, критичного мислення (що так важливо в інформаційну епоху), навичок критичного мислення. Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

- 1. Ціннісно-смислову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області політичної свідомості та обізнаності, політичної культури та теорії);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (формування основи політичної культури);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості щодо світових та вітчизняних політичних процесів, їхніх витоків та перспектив подальшого розвитку);
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації стосовно актуальних політичних процесів, вміння виявляти маніпулятивні технології, застосовані в текстах політичного походження);

- 5. Комунікативну компетентність** (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом виконання групових та індивідуальних завдань на практичних заняттях з політології);
- 6. Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом теоретичного вивчення політичних процесів та реалізації своїх політологічних знань на практиці).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо ви прагнете брати активну участь в сучасних політичних процесах України, розуміти їхню суть та можливі наслідки, цей курс саме для вас!

Від здобувачів очікується: знати основні політологічні поняття, концепції, найважливіші характеристики сучасних політичних режимів і систем; вміти застосовувати основні політологічні парадигми і методи для аналізу політичного процесу; володіти базовими навичками аналізу політичних заяв і програм та політичного прогнозування; вміння самостійно шукати потрібні ресурси, аналізувати їх, структурувати інформацію.

Курс охоплює матеріал, який розкриває природу політичної влади, політичної культури, політичної участі та діяльності, торкається феномену держави, політичних режимів та ідеологій, національної та міжнародної політики, політичної агітації та пропаганди, політичного менеджменту.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається з лютого по травень, дає студентам розуміння політики як суспільного явища та окремих її проявів в різних сферах життя.

Курс складається з однієї лекції та практики раз у два тижні (в окремих випадках – одна лекція та одна практика на тиждень). Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії, дослідження інформаційних ресурсів з тем курсу, дискусій, презентацій індивідуальних розвідок.

Практичні заняття курсу передбачають дослідження матеріалів з тем, представлені в навчальній програмі (а саме – статей з політології, програм політичних партій, Конституції України, тощо), підготовка доповідей, рефератів, участь у дискусіях. Завдання мають сформувати у студента інформаційну та комунікативну компетентності шляхом залучення міждисциплінарного підходу.

Ресурси курсу

Окрім запропонованої літератури в методичних вказівках, яку Ви зможете знайти в бібліотеці університету), Ви можете скористатись наступними **електронними ресурсами** для підготовки з цих та багато інших питань в межах курсу політології: <http://www.kuchma.org.ua/ico/monitoring/>

1. <http://www.djerelo.com>
2. <http://chitalka.info/>
3. <http://readbookz.com/>
4. <http://www.politdumka.kiev.ua/>
5. <http://www.politik.org.ua/>
6. <http://www.icps.kiev.ua/library>
7. <http://www.ucipr.kiev.ua>

Теми курсу

Політика як суспільне явище	Предмет, функції та методи політології	Місце та роль політології в системі гуманітарних наук	Сутність, типологія та функції політичної влади	Суб'єкти та об'єкти політичної влади
Шляхи приходу до політичної влади	Сутність, механізми та способи реалізації політичної влади	Характер і соціальна природа влади, її джерела	Теорії політичних еліт	Легітимність політичної влади: поняття та способи досягнення
Роль і значення політичної еліти в суспільстві	Особливості сучасної української еліти	Політичне лідерство: поняття, види та характерні риси	Функції політичного лідера	Сучасні політичні лідери України
Поняття і зміст політичної системи суспільства	Типологія сучасних політичних систем і механізми їх функціонування	Політична система України: характер та особливості	Держава як основний елемент політичної системи суспільства, її виникнення, ознаки, функції	Структура державної організації суспільства. Форми державного правління та державного устрою
Особливості сучасної Української держави	Політичний режим: зміст та класифікація	Тоталітаризм як політичний режим	Авторитаризм як політичний режим	Демократія як політичний режим

Правова демократія: проблеми й протиріччя становлення в Україні	Типи та характеристики партійних систем	Політичні партії: поняття, характерні риси та етапи розвитку	Закономірності та способи здійснення міжнародної політики	Типологія сучасних політичних партій
Місце і роль політичних партій в структурі політичної влади в суспільстві	Етапи та особливості формування багатопартійності в Україні	Етнонаціональні відносини як специфічна частина політичних відносин	Нація як історична спільність людей. Теорії походження націй	Ідеологія в сучасному політичному процесі
Сучасні політичні ідеології	Лібералізм як політична ідеологія	Консерватизм як політична ідеологія	Націоналізм як політична ідеологія	Комунізм як політична ідеологія
Соціал-демократизм як політична ідеологія	Політична свідомість суспільства: поняття, зміст, структура	Політична культура суспільства та особистості	Проблеми формування сучасної політичної культури в українському суспільстві	Взаємозв'язок і взаємообумовленість політичного та економічного розвитку суспільства
Характерні риси й особливості сучасного світового політичного процесу	Глобальні проблеми сучасності	Політична діяльність та особливості її здійснення	Основні тенденції розвитку та характеристика сучасних міжнародних відносин	Основні напрями сучасної зовнішньої політики України

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Політологія як система знань про політику.		
2			2	Сутність політики.
3	2	Політична влада		

4			2	Особливості політичної влади
5	2	Держава у сучасному світі		
6			2	Держава у сучасному світі
7	2	Політичні режими		
8		Модульний контроль знань		
9			2	Політичні режими
10	2	Політичні партії. Партійні системи. Громадські організації.		
11			2	Партії як політичний інститут
12	2	Політична діяльність. Політичні еліти. Політичне лідерство.		
13			2	Політична діяльність. Політичні еліти. Політичне лідерство
14	2	Національна політика.		
15			2	Національне питання в сучасній політиці
16	1	Міжнародна політика. Зовнішня політика України.	1	Міжнародна політика
17		Модульний контроль знань		

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B

	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Розподіл балів, які отримують студенти

Модулі	Змістові модулі	Теми	Поточ.контроль (бали)	Модульн.тест. (бали)	
Модуль 1	Змістовий модуль 1	Тема 1	до 15	до 10	
		Тема 2	до 15	до 10	
	Змістовний модуль 2	Тема 3	до 15	до 10	
		Тема 4	до 15	до 10	
Сума балів за поточну роботу і модульне тестування			до 60	до 40	
Сума балів за 1 модуль			до 100		
Модуль 2	Змістовий модуль 3	Тема 5	до 15	до 20	
		Тема 6	до 15	до 10	
	Змістовий модуль 4	Тема 7	до 15	до 10	
		Тема 8	До 15	До 10	
Сума балів за поточну роботу і модульне тестування			до 60	до 40	
Сума балів за 2 модуль			до 100		
Сума			до 100		

- підготовка доповідей, участь в аналізі політичних процесів – до 10 балів;
- за участь у дискусії – до 5 балів;
- за запитання – до 2 балів.

За нестандартні рішення та творчий підхід при виконанні завдань викладач може додати до 2 балів. Максимальна сума, яку може набрати студент – 30 балів.

У складовій “Самостійна робота” оцінюється рівень засвоєння студентом розділів і питань курсу, які визначені для самостійного вивчення, а також якість виконання індивідуальних письмових завдань. Оцінювання проводиться шляхом тестування та опитування студентів. Максимальна кількість балів складає 30.

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватися додаткові бали за участь студента у науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурсах, участь в олімпіадах тощо. Кількість додаткових балів визначається на розсуд викладача, але у сумі не більш 100 балів разом з переліченими складовими модульної оцінки.

У випадку, коли студент пропустив кілька занять, він має шанс передрати пропущені заняття шляхом підготовки письмових індивідуальних завдань та, за бажанням викладача, подальшим їхнім захистом.

Модульне тестування – до 40 балів.

Очікувані результати навчання:

1. У студентів має розширитись світогляд в області політичної свідомості та обізнаності, політичної культури та теорії;
2. Має сформуватись основа політичної культури;
3. Студенти мають зацікавитись світовими та вітчизняними політичними процесами, їхніми витоками та перспективами подальшого розвитку;
4. В студенів мають розвинути вміння самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації стосовно актуальних політичних процесів;
5. Студенти мають розвинути навички роботи в команді шляхом виконання групових та індивідуальних завдань на практичних заняттях з політології;
6. Студенти мають набути елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; курс має підтримати постійну жагу до самовдосконалення та самопізнання, шляхом теоретичного вивчення політичних процесів та реалізації своїх політологічних знань на практиці.

Команда викладачів:

Колесник Костянтин Едуардович (<http://kart.edu.ua/pro-kafedru-im-ua/istoriya-stvorennya-kafedry-im-ua/kolesnik-ist-ua>) Кандидат історичних наук з 2001 р. Дисертацію захистив у спеціалізованій вченій раді Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна за спеціальністю «Історія України», номер диплома ДК№012191. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки від 19 жовтня 2005 р. Колеснику К.Е. присвоєно

вчене звання доцента кафедри історії та українознавства. З 2004 р. – декан гуманітарного факультету, з 2012 р. – директор Навчально-наукового центру гуманітарної освіти. Напрям наукової діяльності: історія України 1920-х років, організація виховної роботи у вищому навчальному закладі, сучасна геополітика, історія науки і техніки.

Кодекс академічної добродетелі

Порушення Кодексу академічної добродетелі Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної добродетелі УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.